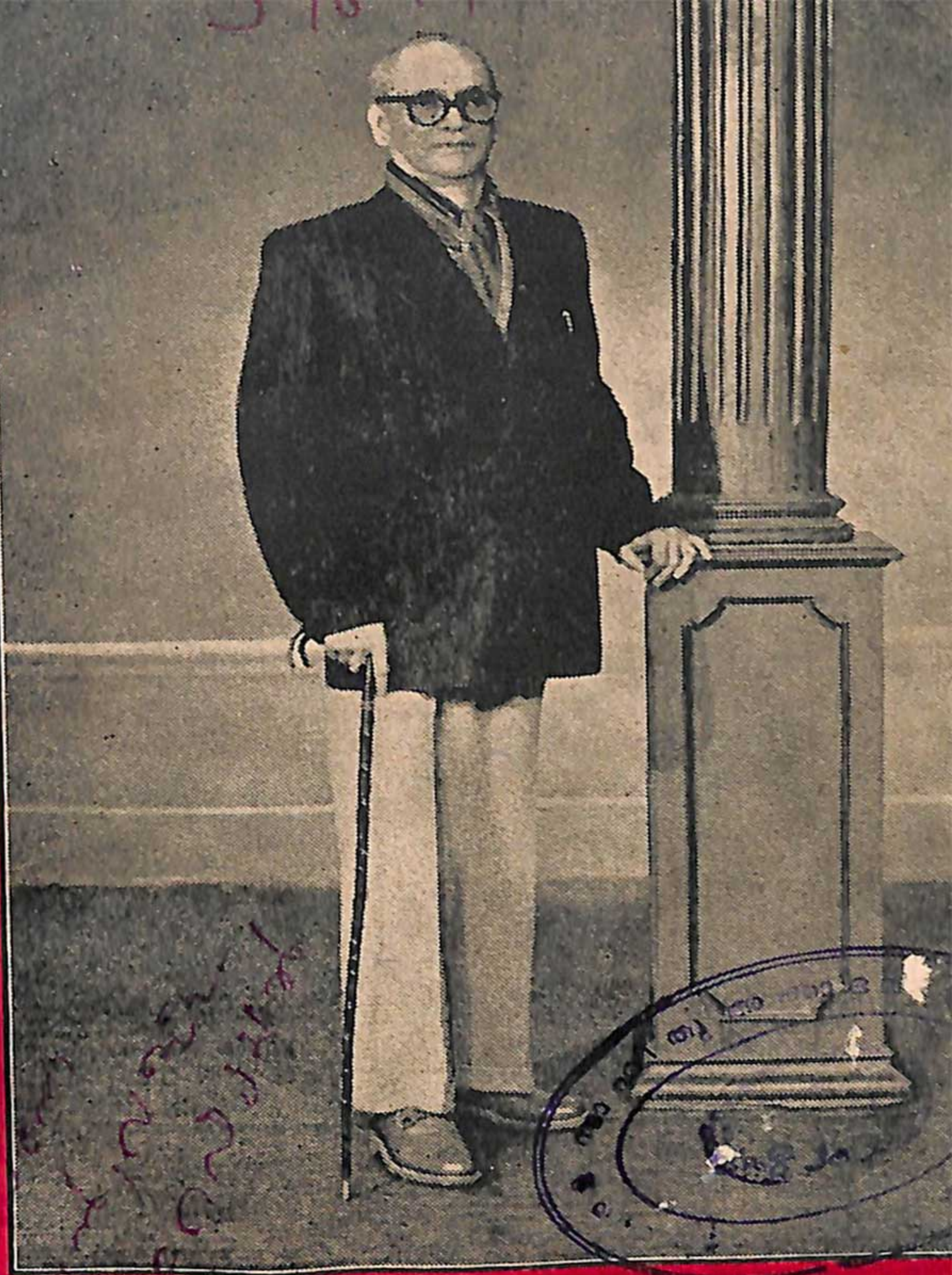

വളർത്താൻ കുട്ടിയിൽ

രഞ്ചിതം

ഗ്രന്ഥകർത്താ:
വള്ളത്തോൾ

വില 1ക.

പ്രസാധകന്മാർ:
വള്ളത്തോൾ ഗ്രന്ഥാലയം,
ചെറുതുരുത്തി.

ചകുപ്പവകാശം സി. വാസന്തിയമ്മയ്ക്ക്.

39874

1951 ഒക്ടോബർ

വള്ളത്തോൾ പ്രിൻസിപ്പൽ & പബ്ലിഷിങ്,
ഫെഴ്സ് തൃശ്ശിവപേരൂർ.

ലെനിൻ ശവകുടീരം

(കേക)

1. പാരിസ്സിൽ പൊലിയെയും,

ലഭ്യന്റെ പെരുമയും,

ഭൂരിയം ന്യായോക്തിന്റെ

വിഭവസമൃദ്ധിയും

കരുമിച്ചിണങ്ങിയിട്ടുള്ള

മോസ്കോവാസം

പ്പെരുതമ്പരപ്പിയി—

ല്ലെ, ഞങ്ങളു കണ്പ്രിയം ഞങ്ങൾ? /

കവി 1951 ജൂൺ 23-ാം-നാ- മുതൽ ആഗസ്റ്റുവരെ
സോവിയറ്റ് യൂണിയനിൽ പാലങ്ങളിലും സഞ്ചരിച്ചിരുന്നു
യി. മോസ്കോയിൽ എത്തിച്ചേർന്ന അന്നുതന്നെ മഹാനായ ലെ
നിന്റെ ശവകുടീരത്തിൽ ചെന്നു ഭക്തിസ്നേഹാദരങ്ങളിൽനി
ന്നു വളരെ കണ്ണീർ രളിച്ചു പുക്കുണ്ടപ്പിച്ച് ആ സോഷ്യലി
സത്തിന്റെ അലംഭരണ വന്ദിച്ചു. തദവസരത്തിൽ കവി എ
ഴുതിയ ഒരു കവിതയാണിത്:

പൊലിയെ=ജി. 1917- ഒക്ടോബർ വിപ്ലവം കഴി
ഞ്ഞു മെറ്റാ 33-കൊല്ലക്കാലത്തിനിടയിൽ, സോവിയറ്റ്
രഷ്യയുടെ തലസ്ഥാനമായ മോസ്കോനഗരം, പുത്രനും പഴ
ക്കം ചെന്ന ചെറുൻ—പാരിസ്സിലുണ്ടായിരുന്നതെയും അമേരിക്കൻ
കുബേരനഗരമായ ന്യൂയോർക്കിലെയും മനോഹരമായ മഹ
ത്വവും സമ്പൽപ്പുഷ്പിയും നേടിക്കഴിഞ്ഞു. മെറ്റാ 33-കൊല്ല

മോടിയും മിടുക്കും—
 ജോളികൾ മേളിക്കുന്ന
 മോഹനവിശാലമാം
 മോസ്സോവിൻ നടുത്തട്ടിൽ,
 ചരണം വഴുതിപ്പോം—
 മാത്ര മയം താപം
 കരത്തവെണ്ണക്കല്ലിൻ
 പടവുകളിലൂടെ

തിന്നിടയിൽ കൈവന്നതാണ് ഈ നേട്ടങ്ങൾ—അതുകൊണ്ടാണ്, ഇതാമെയാണ് അവരപ്പിള്ളാമിരിയ്ക്കുക എന്ന് എടുത്തു ചോദിക്കുന്നത്. 'എങ്ങനെ കൺവെന്യം ഞാൻ?'—ഓരോ ദിക്കിലും കണ്ണു ചെന്നു പറയുന്നതു പാടിപ്പോട്ടു കൺവെന്യം കൺവെന്യം കൺവെന്യം, മോസ്സോവിൻ പട്ടണത്തിന്റെ കരനിരയെ എന്ന് വ്യംഗ്യം.

മേളിക്കുന്ന=തേളുകുന്ന. മോഹനവിശാലം—മനോഹരവും വിസ്തീർണ്ണവുമായ. മോസ്സോമഗരത്തിന്റെ വിസ്തൃതി ഏകദേശം മൂപ്പതു നാഴികയാണ്. ജനസംഖ്യ 70 ലക്ഷം വരും. മോടിയും മിടുക്കും—ജന്തു മോസ്സോനഗരത്തിന്റെ വിശേഷതകളത്രേ; മോസ്സോവിന്റെ ജനങ്ങൾ മുഴുവൻ മോടിയിൽ ഉടുപ്പിടുന്നവരും അരോഗദൃഢഗാത്രമത്രേ. മോസ്സോവിന്റെ നടുത്തട്ടിൽ—മോസ്സോനഗരത്തിന്റെ ഏതെങ്കിലും ചെമ്പിൻശവകുടീരം. ചരണം=കാൽ. കാൽ വഴുതിപ്പോയേക്കുമോ? അത്ര മയമുള്ളതാണ് അവിടെ പാവിയിട്ടുള്ള മാർബിൾ. കരത്തവെണ്ണക്കല്ല്—സാധാരണയായി വെളുത്ത വെണ്ണക്കല്ലാണ് പാക്കെ ഉപയോഗിയ്ക്കുവാൻ. ഇതു കര

ഇറങ്ങിപ്പോയാൽച്ചെല്ലും

ഭൂഗർഭായതനത്തിൻ

തറമേൽശ്ശയിക്കു യാ-

ണനഘാത്തമാവാം ലെനിൻ.

ഉജ്ജ്വലിപ്പിതീ വെണ്ണെ

വൈദ്യുതദീപശ്രീയാൽ,-

സ്വപ്നമാമുഷസ്സിന്റെ

പൂരുഷാകാരം പോലെ—

ത്തതണ്. ഭൂഗർഭായതനം=ഭൂമിയുടെ അടിയിലുള്ള ഗുഹ.-
 ഭൂമിയുടെ അടിയിലത്രേ, ശവകുടീരം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.
 അനഘാത്താവ്=പുണ്യാത്മാവ്, കേടുകൂടിയിട്ടില്ലാത്ത ദേഹം
 തോടുകൂടിയവൻ എന്നും. ഉജ്ജ്വലി..... ശ്രീയാൽ. ഇവക്
 ട്രിക് വിളക്കുകളുടെ പ്രകാശത്താൽ ഈ വെണ്ണെ (വെളി
 ത്ത് ശരീരം) ജ്വലിക്കുന്നുണ്ട്; അതു കണ്ടാൽ, സ്വപ്ന.....
 പോലെ—' സ്വപ്നമായ ഉഷസ്സ് ഉടലെടുത്തതാണോ എന്നു
 ണ്ണാനും. 'പോലെ'യെന്തിന്?—ഈ ശരീരം ഉഷസ്സ്നെപ്പോ
 ലെയെന്നെന്ന് പറയുന്നതല്ല; ഇത് റഷ്ണീകർ നിക്ഷിപ്ത
 ലർകാലം തന്നെയാണെന്നുറപ്പിച്ചു പറയുകയാണുചിതം. അ
 തേ മഹാനായ ലെനിന്റെ നിസ്തുലപ്രതേകത്വത്തിൽ നടന്ന
 ഒട്ടോബർവിപ്ലവം സാറിന്റെ റഷ്യയിലെ നിക്ഷേപകളെ
 ഭയം അന്ധവിശ്വാസങ്ങളെയും പട്ടിണിവരുതികളുടേയും
 ഇരളുടഞ്ഞ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഒരു പുതിയ പുലർകാലവെളി
 ചും പരേതകയാണല്ലോ, ചെയ്തത്! ഉണർവാക്കുമേകമിക്കളേ

‘പോലെ’യെന്നിനു? രഷ്യ-

യ്ക്കീരും നീക്കിയ പുലർ-

കാലംതാനു, ണർവാക്ക-

മേകമിക്കളേബരം!

ഇതൊരു പുണ്യക്ഷേത്രം

നാട്ടാക്കും വരുത്താക്കും,

മൃതനാം ഗുരുവിന്റെ

ദേഹസംന്നിധ്യംമൂലം:

ബം—പുലർവേള എല്ലാവർക്കും ഉണർവേകുന്നതാണല്ലോ. ലെനിന്റെ അദ്വിതീയചേതനം രഷ്യയിലെ കോടി കോടിയാളുകളിൽ ഉണർവും അവേശവുമിതറി, പോർക്കളത്തിലിറക്കിവിട്ടു; അവർ സാറിസത്തിന്റെ അന്ധകാരത്തെ രഷ്യനന്തരീക്ഷത്തിൽനിന്നു മുഴുവൻ തുടച്ചു മാറി. വരുത്തർ—വന്നവർ—ആഗതർ. മൃതൻ=മരിച്ചവൻ. ഗുരുവിന്റെ ദേഹസംന്നിധ്യംമൂലം—ലെനിൻ മരിച്ചുപോയെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദേഹം ഇപ്പോഴും കേടുതട്ടാതെ ഇവിടെ ഉണ്ട്. (മേന്മാപയോഗിച്ചു. കേടുതട്ടാതെയായ് ലെനിന്റെ ശരീരം സൂക്ഷിച്ചുപോരുന്നു.) അതിനാൽ ഇതു (ഗുഹാഗൃഹം) നാട്ടുക്കാക്കും മരുന്നാട്ടുക്കാക്കും ഒരു പുണ്യക്ഷേത്രമാണ്. (ക്ഷേത്രത്തിൽ വിഗ്രഹം ആവശ്യമാണല്ലോ. ലെനിന്റെ ശരീരം ക്ഷേത്രത്തിലെ വിഗ്രഹംപോലെ പുണ്യരേഖാണെന്ന വ്യംഗ്യം) പൂക്കൾ വെച്ച്—ക്ഷേത്രത്തിൽ പൂക്കളെപ്പിണ്ണുണർപ്പല്ലോ. മുക്കിമാളേകപക്ഷെ ഭാഗം അതിന്റെ (സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ) മാർഗ്ഗത്തിലേതും നശിച്ചിരുന്നവ. അപ്പലർ

പൂക്കൾ വെച്ചതിലേക്കും
താന്നുവന്ദിച്ചു, മകുതി-
മാനൈക്യകലങ്ങളും
തൽപടങ്ങളിൽ ഞങ്ങൾ.

2. ഇപ്പൊഴും, മിരുപത്തി-
യേഴുവർത്തിൻമുമ്പം
സ്വപ്രാണങ്ങളെ സ്വഗ്-
തെയ്തയച്ചതിൽപ്പിമ്പും,

ങ്ങൾ—അദ്വൈത്തിന്റെ കാലകൾ. ആ പാദങ്ങൾ സ്വാതന്ത്ര്യമംഗ്ലത്തിൽനിന്ന് ഒരിയ്ക്കലും പൂതിവെച്ചിരുന്നില്ല. ക്ഷേത്രത്തിൽ വന്ദിക്കുന്നതും ദോഷത്തിന്നാണല്ലോ. സ്വാതന്ത്ര്യപ്രേമികൾക്കു ലോകനിശ്വസനം ക്ഷേത്രമാണ്.

2. ഇപ്പൊഴും..... വീമ്പും—മരിച്ചതിനുശേഷവും. 1924 ജനവരി 21-ാംനാളാണ് ചെന്നിൻ സ്വഗ്ഗ് പ്രാപ്തിയത്. ജഗൽക്ഷമചിന്താബന്ധങ്ങൾ—ചോരകത്തിന്റെ ക്ഷേത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള തുണ ചിന്തയാൽ. ദൈവനമാണ്—ചെന്നിൻ ഒരു ദീപ്തിയുടേതിനായിരുന്നു: മുതലാളിത്തസ്സമുദായം=ഒരു സോഷ്യലിസ്റ്റ് സമുദായത്തിനു വലിമറിയം കൊടുത്ത കമ്മിയു എന്നു മുൻകൂട്ടിക്കണ്ട അദ്വൈതം അതിനു വേണ്ടി താവകൻ വ്യത്യസ്തം കൂടാതെ പണിയെടുത്തു. കണ്ണിത്തേരിയിൽ—ലോകത്തിന്റെ ക്ഷേത്രത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിരന്തരചിന്തനിമിത്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്, അദ്വൈത്തിന്റെ ദീപ്തിയുടേതിനായി കണ്ണുകൾ, അടഞ്ഞിരിക്കുന്നത്; തീർത്ത് എന്നതുകൊണ്ടു, മരണമുതൽ ധൈര്യത്തോടെ വാഴിച്ച ആർ എന്ന വ്യഞ്ജി

ധീരനും ജഗൽക്ഷേമം

ചിന്താനുബന്ധത്താലോ

ദൂരദർശനമാണ്

കണ്ണടഞ്ഞിരിയ്ക്കുന്നു!

സാരെന്ന സമ്രാട്ടിന്റെ

തോന്നിവാസത്താലാണ്

നേറിയ നരകഭയം

വത്തിൽനിന്നീ രാജ്യത്തെ

വീരോടേ പിടിച്ചുകേ

ററീടിന കരം രണ്ടാം

യുദ്ധം. ധീരനായതുകൊണ്ടു, ലോകക്ഷേമചിന്തയെന്ന ഒരു കാരണത്താൽ മന്ത്രമേ കണ്ണടയാൻ വഴിയുള്ളു, മരണംകൊണ്ടായിരിയ്ക്കില്ലെന്നും. മരിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്നു ലോകത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്ത നിവനിപ്പുന്നു!

സർ—റഷ്യൻചക്രവർത്തിമാരെ സാരന്നാണ് പറയുന്നത്. സർ വലിയ ജനദ്രോഹിയും തോന്നിവാസിയുമായിരുന്നു സർവിന്റെ ദുർഭരണത്താൽ ചെറുതിരുട്ടിയ ജനങ്ങൾ. ആ ഭരണത്തെ എന്തെന്നെയ്യുമായി അവസാനിപ്പിപ്പാൻ കലിനിന്റെ നേതൃത്വത്താൽ ഇളംകുറ്റപ്പെട്ട റഷ്യയെ സാരിന്റെ ദുർഭരണമാകുന്ന നരകഭയത്തിൽനിന്നു വിടുവടുത്തിട്ടിട്ടു (ഉൾ രേട്ടുകൂടി, പരത്ത്വയില്ലാതെ) പട്ടിച്ചുകുറിച്ചു (ചെയ്തിന്റെ) ആ കയ്ക്കുണ്ടും ഇരുവശത്തും വിതരചെയ്തായി (ചെയ്തയില്ലാതെ, അയക്കുമില്ലാതെ) കിടക്കുന്നു. ഹാ—എത്ര വ്യസനകരം!

വീതചേഷ്ടമായ് കിട-

ക്കുന്നു ഹാ പാർപ്പങ്ങളിൽ!

3. സമഭാവനൻ ലെനിൻ

സമഗ്രോഷ്ടമമായ

സമരതേജസ്സാലീ-

രഷ്യയെപ്പുതുപ്പിച്ചു;

4. ഗാന്ധിജി സത്യഗ്രഹ-

നിലാവംലിന്ത്യയെയും;

3. സമഭാവനൻ = സമചിത്തൻ; സമത്വവാദി. സമഗ്രോഷ്ടം = തീക്ഷ്ണ മൂർഛ. സമ.....പുതുപ്പിച്ചു—ലെനിൻ തേജസ്വിയായ സുരാനായ്കാണ് ഇദ്ദേഹം കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. സുരാനും സമഭാവനനാണ്. സുരൻ പാർപ്പുകളിലും ചെടികളിലും വൃക്ഷങ്ങളിലും എങ്ങുമെങ്ങ, സർവ്വഭാവങ്ങളിലും ഒരേപോലെ രത്നികൾ പരീക്ഷിക്കേണ്ടും. പുതുപ്പിച്ചു: ഭൂമിയിൽ പാർപ്പുകളും ചെടികളും വൃക്ഷങ്ങളും തുടങ്ങി സർവ്വഭാവങ്ങളും സത്യതേജസ്സിൽനിന്നാണ് ജീവൻകൊണ്ടു വളരുന്നത്. അതുപോലെ, രഷ്യയിലെ മനുഷ്യൻ മുതൽക്കുള്ള സർവ്വജീവികളും ലെനിനുകുന്ന സുരന്റെ തേജസ്സിൽനിന്നു ജീവദായിയായ വെളിച്ചംകൊണ്ട് വികസിച്ചുവളരുന്നവനായും. ഗാന്ധിജി.....ഇന്ത്യയെയും—ഗാന്ധിജിയുടെ സത്യഗ്രഹമെന്ന സമരത്തും നിലവിലിറങ്ങാൻ കരുതുകയാണ്.

4. അന്ധ്യഭാവകൾ—ഇരുട്ടിനെക്കുറുന്നവർ. സുരനും ചന്ദ്രനും ഇരുട്ടിയെ അകറ്റുന്നവരെന്നല്ലേ. ലെനിൻ സുരനും ഗാന്ധിജി ചന്ദ്രനാണ്. ബ്രഹ്മരും സുരചന്ദ്രനും.

ആന്ധ്രമോചകർ, നമഃ
 ക്ഷാരിത്യപരൂരി, വർ.
 പാരിന്റെ മുറികെട്ടാൻ
 പള്ളിപ്പൊൻതിരശ്ശീല
 കീറിനാനൊരാള, ന്യൂൻ
 ശാന്തിയെത്തുനിശ്ചേർത്തു:
 കമ്മയോഗികളൊരു
 പോലിവരിരുപേരും
 കല്പശാപഹർ, കെട്ട-
 നീതിതൻ തടവുകാർ!

രെപ്പോലെ ലോകത്തിലെ ഇന്ത്യനെ അകറ്റുന്നവരത്രേ. രണ്ടു
 പേരും രമ്മിലുള്ള വൃത്യാസരതത്തന്നെ ചീന്നത്തെ ഇരക്കി
 ഉിലും ആവർത്തിക്കുന്നു. പാരിന്റെ.....കൊൾ—ഭൂമിയിലെ
 പ്രണിതാദൃശ്യങ്ങളുടെ മുറി കെട്ടാനായി ചെന്നിൻ പള്ളിപ്പൊൻ
 തിരശ്ശീല ചീച്ചിച്ചിന്നി. മാനസാസനങ്ങളെ വകവെക്കുമെ
 ഹിംസോപാധം കൈക്കൊണ്ടു. അന്യൻ ശാന്തിയെത്തുനി
 ച്ചേർത്തു—മറ്റൊരാൾ, ഗന്ധിജി അഹിംസാപ്രഭു, കൈക്കൊ
 ണ്ടു തന്റെ അനുജാചികളെയും ആ വഴിയിലൂടെ സഞ്ചരി
 ച്ചിട്ടു. ഇവർ രണ്ടുവീധത്തിലാണ് പ്രവർത്തിച്ചതെങ്കിലും, ത
 ണ്ടുപേരും സിംഹംഗമായ കമ്മയോഗികളായിരുന്നു. കല്പശാ
 പഹർ=പാപത്തെ (ഭർത്താക്കത്ത) അകറ്റുന്നവർ. കെട്ടനി
 തിതൻ തടവുകാർ—രണ്ടുപേരും ഭർത്താക്കത്തക്കർ ഉറപ്പി
 ലടയ്ക്കുകയുണ്ടായല്ലോ. സൂര്യചന്ദ്രന്മാരും അപ്പപ്പോൾ കർമ്മേ
 ത്തടവിലകപ്പെടാറുണ്ടല്ലോ.

5. മരുന്നാൽസ്തംഭകിയു-
 പ്പെടുമാ മൃതദേഹം
 മരവും ഗുഹയുടെ
 പുറത്തൊട്ടരികത്തായ്,
 അരക്കോലുയരത്തിൽ
 നെടുതാമരമനു പൈംപുൽ-
 ത്തൊയുണ്ടുഭാസിപ്പു,
 വെണ്ണക്കൽച്ചമരോടേ;
 അതിന്റെ കീഴ്ഭാഗത്തോ
 പൂണ്ണവിശ്രമം കൊറവു,
 സ്വതന്ത്രസ്ഥിതി നേടാൻ
 പോർ ചെയ്ത ശുരാഗ്രന്മാർ.

5. മരുന്നാൽ.....മൃതദേഹം—ലെനിന്റെ ഭാര്യ
 തികശരീരം ഭാര്യയായ മരുന്നിട്ട, കേടുവരാതെ, കൈകൾക്ക്
 എന്നെന്നും ഭർത്താന്റെവണ്ടി സൂക്ഷിച്ചു പോരുന്നു; അതിനാൽ
 ആ ശരീരം ഇന്നും സജീവമായിത്തോന്നും ഉത്തരസിസ്തംഭകം
 കിഴക്കും. അതിന്റെ—തറയുടെ ലെനിന്റെ ശവകുടീരത്തിന്മേൽ
 പൂർണ്ണ സമീപത്തു, രാജ്യം വിപ്ലവത്തിൽ ആത്മഹതിചെയ്ത
 പോരാളികളുടെ മൃതശരീരങ്ങളും മറയ്ക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഗുരു
 സന്നിധിയിലിരിക്കണമല്ലോ, ശിഷ്യരെയും സംസ്കരിക്കേണ്ടത്. ക-
 വി അപരോക്ഷമായി പറയുന്നു: പൂർണ്ണതന്നെ പശുക്കൾക്കുവേണ്ടി.
 മൺകീഴ്ചെയ്തുകൊടുക്കിയിട്ടില്ലാത്ത അറയിൽ.

നിങ്ങളി.....എഴുന്നോൻ—ഉറക്കത്തിൽ മയങ്ങിക്കിട
 നിന്ന നാളുകളെ നാളെയെ തട്ടിയുണർത്തിയവർ ഊക്കെത്തി

നിങ്ങളിങ്ങൊക്കെ,
 പച്ചപ്പൂൽച്ചകലംസ്സം-
 ലംഗമൊക്കയും മൂടി..
 പൂതച്ച മൺകീഴ്ച്ചിൽ..
 നിദ്രയിൽ നിശ്ചേഷ്ടമായ്,
 നെടുനാറ കിടന്നതരം
 നിങ്ങൾതൻ നാടോ പേരൂ-
 പേരൂണെന്നഴ്ന്നേറേ;
 ജന്മഭൂശ്രേയസ്സിന്നായ്-
 ജീവനെയുഴിഞ്ഞിട്ട്
 ധർമ്മോദ്ധാരക്കൾക്കുണ്ടോ
 മരണം മാനുന്മാരേ?

ചാണ്ടു; എന്നാൽ ആ നാട്ടു പിന്നെ നിദ്രയിന്നായിട്ടേ ഇല്ല.
 വിഷം വീഴും ഉണർവു കൈക്കൊള്ളുകയുണ്ട്; കൂടുതൽശ്രു-
 ത്തൽ വെളിച്ചം നേകുകയാണ്; അങ്ങനെ അധികമധികം
 വികാസവും വളർച്ചയും സമൃദ്ധിയും നേടുകയാണ്. ജന്മഭൂശ്രേ-
 സ്സ്=ജന്മഭൂമിയുടെ നന്മ. എന്നാൽ വാസ്തവത്തിൽ നിങ്ങൾ
 മരിച്ചിട്ടില്ല. കാരണം, സ്വന്തംനാടിനുവേണ്ടി ജീവനെന്ന ബ-
 ലിയർപ്പിച്ചവർ ഒരു കാലത്തും മരിക്കുകയില്ല. ധർമ്മോദ്ധാരൻ.
 “—നാടിനുവേണ്ടി പൊരുതുന്നതു സ്വധർമ്മമാണെന്നു.”

6. ഐയാങ്കണ്യകോടി=ഇരുപത്തഞ്ചുകോടി. അജ്ഞാതരേ-
 ക്ഷാൻ=അജ്ഞാതനമില്ലാത്തവൻ. സംവിതാരയുണിത

6. നിന്നടെയെന്നൊക്കു
 കോടിക്കളിലൊര
 വിന്നനില്ല, ലസനില്ല,
 ജ്ഞാതാക്ഷരനില്ല;
 സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും-
 സർവ്വം സമതപത്തി-
 ലേകപിത്തരായ് നില്പും;
 നിൻജയം, ജയം റഷ്യേ!

ഒരേ ജനസംഖ്യ ഇപ്പോൾ ഇരുപത്തഞ്ചുകോടിയോളം വ
 ത്തം. ഇതിൽ ഒരാളുമില്ല ദുഃഖിതനും അഖസനും നിക്ഷേപന
 മന്യുഷ്ഠി; സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരും ഏല്പാവയും ഒരുപോലെ
 സമതപത്തിൽ വർത്തിക്കുന്നവരാണ്. ഭോ, റഷ്യ, നിൻറ
 ജയം ജയം തന്നെ: മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലുണ്ടാ, അളകൾക്കിത്ര
 സംസ്കാരം?

കടപ്പെട്ടവർ

(കേക)

ജോജിയനാടേ, ജയി-

പ്പുകാക! നിനക്കൊപ്പ-

മുജ്ജസ്സമുണച്ചയും

മരൊര നാടിനങ്ങളാം?

മങ്ങലില്ലാതേ മഞ്ഞ-

സ്വപ്നമായ് ബോധം കൂട-

തെങ്ങമേ പ്രസരിപ്പ,

നിൻനവാതിമിപ്രേമം:

ജോജിയ—സേവീയാര്യനിയനിലെ പതിനെട്ടു റിപ്പബ്ലിക്കുകളിലാണ്. സോവിയറ്റ് യൂനിയനിൽ പ്രകൃതിമാമണിയകംകൊണ്ടും കലാ-സാഹിത്യ-അസ്സാരദീകൾകൊണ്ടും ഏറവും മികച്ചതില്ലെന്ന ഒരു റിപ്പബ്ലിക്കാണ് ജോജിയ. കയ്യി അതിനോടു ചൊയ്ക്കുന്നു:

1. ഉജ്ജസ്സ്=ജാസ്സ്. മേജ് സ്വപ്നമായ്=മനോഹരമായും സ്വപ്നമായും. നവാതിമിപ്രേമം=പുതിയ അതിമികളുടെ പേരിലുള്ള സ്നേഹം. മേദംകൂടത്ത-എളിയവനെന്നോ വലിയവനെന്നോ ഉള്ള വ്യത്യാസമില്ലാതെ, എല്ലാവരിലും ഒരു പോലെ. വസന്ത്രീ—ജോജിയക്കാരുടെ അതിമിസ്നേഹം വസന്തം പോലെ മങ്ങലില്ലാത്തതും മംജുവും നിർമ്മലവുമാണ്; അവരൽ ഉപകാരപൂർവ്വം നല്ലപ്പെട്ട പൂക്കളാൽ വൃദ്ധനായ

ഇന്നതിൻ വസന്തശ്രീ-

യല്ലസിപ്പിച്ച മേന്മേൽ-

തന്ന പൂക്കളാൽ, ഞാനാം

കിഴവന്മരത്തെയും!

മരൊരരു രാജ്യത്തല്ലാ,

ഭർത്തു കിടക്കുന്നെ-

രുറവർ ഗൃഹത്തിലാ-

ണി, ഞങ്ങളും നിന്നെത്തോളം.

നാറത്തോറും കലപ്പയാൽ-

ദ്രേഹപോഷകങ്ങളാം

സ്വപ്നത്തെ കൃതികളെ-

ച്ചമയ്ക്കും കവികളും,

കവി ഒരു കിഴവന്മരം പൂത്തപോലായി! വസന്തം പൂച്ചരം സമാണല്ലോ. വളരെ പൂച്ചെണ്ടുകൾ നല്കിക്കൊണ്ടാണ്, ജോളിയക്കാർ കവിയേയും മറ്റും സ്വീകരിച്ചത്. അവിടെ വന്നു കാലമാണിത്.

മരൊര.....ഒരുത്താൽ—ജോളിയക്കാരുടെ അതിരറ്റ ഒരേദൂരംകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ ഒരു വിദേശത്തല്ല, ബന്ധുഗൃഹത്തിലാണ് എത്തിച്ചേർന്നിട്ടുള്ളതെന്നു കവിയും കൂട്ടുകാർക്കു തോന്നി; അത്ര ഹൃദയസ്पर्ശമായിരുന്നു, സ്നേഹപൂർണ്ണമായ അവരുടെ സൽക്കാരം.

നാൾതോറും.....കൃഷിക്കാരെ കവികളും കവികളെ കൃഷിക്കാരുമായിരുന്നില്ല. കൃതികളെ-തെല്ല, കോരമ്പം മുതലായവയെ. വിഭവത്തെ-ഉൽകൃഷ്ടവസ്തുക്കളെ. വമ്പിച്ച കൃഷിയും മികച്ച സാഹിത്യവുമാണ്, ജോളിയയിൽ.

തുവലാലാത്താക്കിടുക

കെല്ലേകം വിഭവത്തെ-

സ്സംവധാനരായ് നിർമ്മി-

യ്ക്കുന്ന കഷ്കന്മാരും.

എത്രയില്ലിന്നും നിങ്കൽ-

പ്പണ്ടെന്നപോലേ? റഷ്യ-

യ്ക്കൊത്തുള്ളാരംഗംതന്നെ

ജോജിയ സർവ്വം കൊണ്ടും!

നല്ലച്ചയടുപ്പിട്ട

പവ്തശുംഗങ്ങളി-

ലപ്രകമ്പമായ് പ്പൊങ്ങി-

നില്ക്കുന്ന നിൻ സൗഭാഗ്യം;

നല്ലച്ചയടുപ്പിട്ട.....നിൻ സൗഭാഗ്യം-വൃക്ഷലതാദിശൃംഗ
ഉള്ളായ പവ്തശിഖരങ്ങൾ കണ്ടാൽ ജോജിയയുടെ സൗ
ഭാഗ്യം (ചന്ദ്ര) അപ്രകമ്പമായ് (അയക്കമില്ലതെ) പൊ
ങ്ങി നില്ക്കുകയാണെന്നു തോന്നും. കൂറയും അരംഗപിയും-
ജോജിയയിലെ ഏറ്റ നദികൾ. പ്രേണയെന്നു=ജനമു
ടെയും നിർവ്വന്ധംകൂടാതെ. ഈ നദികൾ ജോജിയയിൽ
കൃഷിയെ തുലാം സഹായിയ്ക്കുന്നു.

വിസ്തീർണ്ണസമീപം=പരന്നിടത്തു്. കോതമ്പ-തെൻ
പ്പാടം=കോതമ്പ വയലുകളും മേല്പാടങ്ങളും. നിസ്തുലം=കി
ടയില്ലാതെ. ഉഷ്ണിപുഷ്പികൾ=സന്തോഷവും സമൃദ്ധിയും. ജോ
ജിയയിലെ നൽകൃഷിയും കോതമ്പകൃഷിയും വളരെ ഉ
യന്നതരത്തിലുള്ളതാണ്.

കൃത്യമരാഗപിയം

രണ്ടുപെങ്ങളാകെപ്പം

പ്രേരണയെന്നേ ശുശ്രൂ-

ഷിച്ചു പോരുന്ന നിനെ.

വിസ്തീർണ്ണസദീഗ്ദ്ധമാം

കോതമ്പ-നെല്ലാടത്താൽ

നിസ്തുലം പുലർത്തു,

തുഷ്ടിപുഷ്ടികളെ നീ;

പൊൻ പരത്തു സൂയ-

കാന്തിപ്പുനിലത്താൽ നീ;

സംഭരിക്കുന്ന ദ്രാക്ഷാ-

വയലാൽ, മധുര്യം നീ.

പെൺ.....നീ=സുരകാന്തിപ്പുവിന്റെ നിറം മഞ്ഞത്തു-
 ണ്, സൂര്യകന്തികൂടിയും ജോജ്ജിയയിലുണ്ട്; അതു പൊൻ
 പരത്തു; സ്വർണ്ണപ്രഭയേയും സമ്പത്തിനെയു വളർത്തു . ദ്രാ
 ക്ഷാവയൽ=മുന്തിരിപ്പാടം. മുന്തിരിങ്ങ മാധുര്യമുള്ളതാണല്ലോ-
 ജോജ്ജിയയിൽ മുന്തിരിക്കൂടിയും പരക്കെയുണ്ട്. ടിബിഡി
 സി-ജോജ്ജിയയുടെ തലസ്ഥാനനഗരം. ദൈവസംരംഭ
 വ്തത്താഴ്വര. കോക്കസസ്സ് പർവതനിമയുടെ താഴ്വാരത്തിലാണ്
 ടിബിഡിസിനഗരം. അംഭോധിതീരം=കടൽക്കര. സൂര്യമിന
 ഗരം=ജോജ്ജിയയിലെ സുഖവാസനഗരം. സുഖവാസത്തി
 നായി ലക്ഷോപലക്ഷം ആളുകൾ സൂര്യമിയിൽ ചെന്നുകൂടാ
 ളുണ്ട്. ബ്ലാക്കിസി'യുടെ തിരഞ്ഞെടുക്കൽ നഗരം സ്ഥി
 തിചെയ്യുന്നത്. ഇറ്റലിനോന്നതിഗാംഭീര്യങ്ങൾ=ഇതേ ഗുണങ്ങൾ

നിൻപുരം ടിബിലീസി
 ശൈലസാനവിവെകി-
 ലംഭോധി തീരത്തല്ലേ,
 സുജ്ജമിനഗരം തേ!

ഇത്രണോന്നതിഗാംഭീ-
 യുണ്ടെ, പ്പേടിച്ചാവാം,
 മുഷ്ഠിനു വരാഞ്ഞത,-
 ജ്ജമനിപ്പട്ട നികൽ!
 യോഗ്യനീതിയാൽ സ്വയം-
 ഭരണം നടത്തും നിൻ
 ശ്ലാഘ്യമാം മനോധമ-
 ത്താലുമുസാഹത്താലും

ഓടെ ഉന്നതിയും (ഉയർച്ചയും), ഗാംഭീര്യവും (അഭാവം). പർവ്വതത്തിന്ന് ഉയർച്ചയും കടലിന്ന് അഴവുമാണല്ലോ പ്രധാനഗുണങ്ങൾ.

മുഷ്ഠിനു.....നികൽ—തൂലത്തിൽ ജോളുളിയയെ അക്രമിപ്പാൻ ഈ തടസ്സങ്ങൾ നിമിത്തം ജ്ജമൻപാഴ്ത്തുകയെടുമുണ്ടായില്ല. യുദ്ധപിന്യാ ജോളുളിയയിൽ സംഭവിച്ചില്ല. യോഗ്യനീതി=യോഗ്യമായ തക്ക നീതി. എല്ലാവർക്കും തചിച്ചതാണ് അ നീതി എന്നു സാരം. ശ്ലാഘ്യം=വശ്യപ്പെടേണ്ടതും. കോക്ഷസ്സസ്ത്രം=കോക്ഷസസ്ത്ര പർവ്വതത്തിന്റെ കൊടുമുടി. ഇതിന്നു മുകളിൽ സ്ഥലമന്ദിര പേരിൽ ഒരു ശക്തിയായ വിശ്രമഹർഷം മുൻസിറ്റംലിറിയൽ നിമിത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതുവം അതിനു യുദ്ധിൻപാക്ക് എന്നു

'കോക്കസസ്സ'ഗന്ധംഗം-
 മിതു ചേരാളും സ്റ്റാലിൻ-
 പാക്കായി വീണ്ടുമയ-
 ന്നത്ര ഭഗ്യമായ്ത്തിന്തു!
 ഏറ്റ കേടെല്ലാം തീർത്തു
 രഷ്യയെപ്പൊന്തിപ്പാനാ-
 യേറ്റവും മഹാൻ സ്റ്റാലിൻ
 യാതൊന്നിൽപ്പിറന്നവോ
 ഏറ്റവും ചെറുതാമ-
 ത്തോൽത്തൊഴിലാളിഗൃഹം-
 മാറ്റേറാനിതേ പോരും-
 നിൻഗോദീദേശത്തല്ലോ!

പേർ വന്നു; ഉയർച്ച (ഭേദ) വീണ്ടും (ഒന്നുകൂടി) വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്തു. എത്ര ഭഗ്യമായ്ത്തിന്തു - ഉയർച്ചയറിഞ്ഞിനാൽ അതിദൂരത്തുയിന്നപോലും കാണാം.

ഏറ്റവും പിന്നത്തു ജോജ്ജിയയിലെ ഗോദീ എന്ന പ്രദേശത്താണ് മഹാനായ സ്റ്റാലിൻ പിറന്നത്. സ്റ്റാലിൻ ഒരു തോൽത്തൊഴിലാളിയുടെ മകനാണ്. സ്റ്റാലിൻ ജനിച്ച അവിടം സാമ്പിയാറഗ്ഗാമെന്റം ഒരു ദേശസ്വത്തായി സൂക്ഷിച്ചുപോരുന്നു. വെറും രണ്ടുമറിയുള്ള ഒരു മെറവിടാണത്. അതിൽ ഒരു മുറിമാത്രമാണ്, സ്റ്റാലിന്റെ അച്ഛനമ്മമാർക്കുണ്ടായിരുന്നത്; മറ്റേ മുറിയിൽ വിട്ടുമെമ്പൻ പാർത്തുപോന്നു. മാറ്റേറാൻ=മഹിമവർദ്ധിപ്പാൻ. മഹാനായ സ്റ്റാലിൻ പിറന്ന അകൊച്ച തോൽത്തൊഴിലാളിഗൃഹം മാത്രം മതി, ജോജ്ജിയ

മാനവരത്നങ്ങൾക്കൊ-
 രാകരപ്രകാശമേ,
 ജ്ഞാനവിജ്ഞാനപ്പള്ളി-
 കൂടമേ, സ്വതന്ത്രമേ,
 ജോജിയനാടേ, ജയി-
 പ്പതാക! നീ കാണിച്ചൊ-
 രുജ്ജിതപ്രീതിയെന്നും
 കടപ്പെട്ടവർ ഞങ്ങൾ!

യെ ലോകത്തിലേങ്ങും പ്രകാശമാക്കാൻ. ഏറ്റവും മഹാൻ ഏ-
 റവും മെറ്റുതായ വിട്ടിൽ ജയിച്ചു! മാനവരത്നങ്ങൾക്കൊ-
 രാകരപ്രകാശമേ (മനുഷ്യശ്രേഷ്ഠൻ) ആകരപ്ര-
 കാശം=മനസ്സിനെ വിളയിച്ചു. സ്വാർത്ഥപ്രേരപ്പുള്ള അനേകം
 മനുഷ്യരത്നങ്ങൾ വിളഞ്ഞ നാണമേ ജോജിയ. ജ്ഞാന.....
 പള്ളി കൂടമേ—ജ്ഞാനത്തിന്റെയും വിജ്ഞാനത്തിന്റെയും
 പള്ളി കൂടം. ലോകത്തിന് ഒരു ലോകവേദമാണ് ജോജിയ!
 സാഹിത്യഭിക്ഷിപ്പും ശാസ്ത്രീയജ്ഞാനത്തിലും ജോജിയക്കു-
 ക്കുള്ള അവഗാഹം അസാധാരണമത്രേ. ഉജ്ജിതപ്രീതി=പ്രബ-
 ലമായ സ്നേഹം. ഇതിന്റെ കടം വിട്ടാൻ ഞങ്ങൾ ശക്ത-
 രല്ല!

കലാവിദ്യ

(അന്നന്ദ)

നെട്ടംകോക്കുസ്സുഗിരിനിരയുടെ-
യടിവാരത്തുള്ള 'ടിബിലിസി' പുരം

ഒരുപത്തുലക്ഷംവരും ജനങ്ങൾക്കു
തറവാടായ് പ്പരിലസിപ്പു, രാഷ്ട്രയിൽ.

ധരാധരശൃംഗതടസ്ഥിതമാമി-
പ്പരിയിൽ വന്നവർക്കു നൂരണയിൽ,
ഹിമാദ്രിസാനുവില്ലെഴു ശ്രീനഗരം
സമാഗമിച്ചേയ്ക്കും, മതീക്ഷിച്ചോരെങ്കിൽ.

വസന്തച്ചുടിപ്പു, മതിമിദർശന-
പ്രസന്നയിപ്പരിയുപേതർ ഞങ്ങളിൽ

ടിബിലിസി-ജലമുഴുകുന്ന തലസ്ഥാനനഗരം. ഈ നഗരം കോക്കുസ്സുഗിരിനിരയടിവാരത്തുള്ള 'ടിബിലിസി' പുരം എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നു. ഒരുപത്തുലക്ഷം വരും ജനങ്ങൾക്കു തറവാടായ് പ്പരിലസിപ്പു, രാഷ്ട്രയിൽ. ധരാധരശൃംഗതടസ്ഥിതമാമിപ്പരിയിൽ വന്നവർക്കു നൂരണയിൽ, ഹിമാദ്രിസാനുവില്ലെഴു ശ്രീനഗരം സമാഗമിച്ചേയ്ക്കും, മതീക്ഷിച്ചോരെങ്കിൽ. വസന്തച്ചുടിപ്പു, മതിമിദർശനപ്രസന്നയിപ്പരിയുപേതർ ഞങ്ങളിൽ.

രഥവീഥിപാർവതസത്തതലതം-

സിതസുമങ്ങളാൽപ്പൊഴിച്ചു സുസ്തിതം!

ടിബിലിസി, പരന്നയൻ നില്പു നിൻ
സ്വഭരണജ്ഞിത്യം മലമുടികളിൽ;

അലയണി 'കൂറ'പ്പഴയികലൂടെ-

യൊലിയ്ക്കുന്നു, നിന്റെ കവിഞ്ഞ ലാവണ്യം!

നമയ ശ്രീനഗരം കണ്ടിട്ടുള്ളവർക്ക്, അത് കാൽപ്പിട എത്തി
ച്ചേർന്നേയ്ക്കും ടിബിലിസി കാണുമ്പോൾ. രണ്ടിനും തമ്മിൽ
അത്ര സമീപമുണ്ടെന്നു സാരം. സമാഗമിയ്ക്കുക=എത്തിച്ചേരുക.
അതിമിദംനഗരസന്ന=അതിമികളെ കണ്ടതുകൊണ്ടു മുഖം
തെളിഞ്ഞവർ. പുരിയെ ഒരു ഹൃദയാധിപനായിക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നു.
ഉപേതർ=ചെന്നെത്തിയവർ രഥവീഥി.....സുസ്തിതം=രഥവീഥി(പാത)കളുടെ പാർവതങ്ങളിൽ പരിലസിക്കുന്ന
രഥം (വൃക്ഷ)കളുടെയും ലത(വള്ളി)കളുടെയും സിതപുഷ്പങ്ങൾ (വെളുത്തപൂക്കൾ) ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. വസന്തകാലം—ഏപ്രിൽ മുതൽ
അവിടെ മുഴുവനും. വസന്തകാലത്തു പൂക്കൾ ധാരാളം വിരിഞ്ഞുനില്ക്കുമ്പോൾ. അതിനെ ചുരുക്കി അതിമിദംനഗരസന്ന
അതായത് അവിടെയുള്ള പുഷ്പവിതരണത്തിന് അധുവസനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.
ആ നഗരത്തോടായി പറയുന്നു:

സ്വഭരണജ്ഞിത്യം=സ്വയം ഭരണത്തിന്റെ കരുത്ത്. മലമുടികളിൽ പലേടത്തുമുള്ള വിശുദ്ധമാനാദികൾക്കുൾപ്പെടെ സ്വയം
ഭരണത്തിന്റെ പ്രബലം പരന്നയൻ നില്പു കാരണത്തോടും കൂടാതെ
നദിയുടെ പേര്. കൂറാദി ഒലിയ്ക്കുന്നതുകൊണ്ട്, ടിബിലിസിയുടെ കവിഞ്ഞ(നിറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുള്ള) സൗന്ദര്യം
ഒഴുകുകയെന്നു തോന്നും. കൂറവിളർ=വിളർക്കുക

കൃതവിഭവരാം കൃഷീവലനാരാം
 പുതുവ്യവസായത്തൊഴിലാളികളും
 മരുവുന്ന ചെറുചെറുഗൃഹങ്ങൾ നിൻ
 മണിക്കിടങ്ങളായ് ചൂഴ്ന്നുനില്ക്കുന്നു!

ഗിരിമുടിതൻ കുത്തനെയുള്ള ഭംഗ-
 തൊരു പാത ഞാനുകിടപ്പതു കാണാം
 പുരുഷന്മാർക്കുതന്നെ വുകേൽ പോലേ,
 മരമത്തിൻ ജയക്കൊടിക്കൂറ പോലേ.
 അതിനടയിരുവശങ്ങളിലടു-
 ത്തടുത്തു കുത്തിച്ചു തടിട്ടീപങ്ങളാൽ,

ഉണ്ടാക്കുന്നവർ — കൃഷിക്കാരുടെയും തൊഴിലാളികളുടെയും
 കൈച്ചുകൊച്ചുവീടുകൾ കണ്ടാൽ, ട്വിലിസിനഗരത്തിന്റെ
 ഭാഗമെങ്കിടങ്ങളാണെന്നു കേൾക്കും. നഗര ഗ്രാമങ്ങളെ, മക്ക-
 ലെ എന്നുപോലെ സ്നേഹിക്കുന്നു എന്നു ധ്വനി.

ഗിരിമുടി=പർവതത്തിന്റെ കൊടുമുടി. പാത ഞാനുകി-
 ട്പ്പെട്ടുകാണം—ഈ കുത്തനെയുള്ള ഒരു പാതയാണ്. ഇതിൽ
 കുത്തനേ കയറിച്ചാകാൻ ഒരു വണ്ടിയുണ്ട്. അതിൽ കയറി-
 യാൽ ആരമിനിട്ടാത്തതിൽ മുക്കളിവെത്തും. കവിത വളങ്ങ-
 പോവുകയാണെങ്കിൽ എട്ടുനാഴിക പോകണം! പുരുഷന്മാർ....
പോലെ—എത്രയെത്ര പ്രയത്നമുണ്ടും, മലയുടെ കുത്ത-
 നെയുള്ള ഭംഗത്ത് ഒരു വണ്ടിപ്പാതയുണ്ടാക്കാൻ! അളന്നുക-
 ഷിത്താൽ, കേൾക്കുക! മരിക്കത്തക്ക ചാരിവെക്കുമല്ലോ. മരമത്തിൻ=
 എൻജിനീയറിങ്ങ്. എൻജിനീയറിങ്ങിന്റെ വെത്തിക്കൊടി-
 യാണത്. ഞാനാണല്ലോ, കൊടിക്കൂറ നില്ക്കുക. അത്ര ദൂരം

മഹാൻ സ്റ്റാലിനുടെ മഹിതനാമത്തെ
 വഹിക്കുന്ന സുവിശ്രമസന്ദേശം,
 മഴവിലുണ്ടാക്കുമൊരാലയോ, പല
 മലർകളാൽ വിചിത്രീതം തവ മുറം!
 തുടവകലാസ്സു വിരിച്ചുപോലുള്ള
 നടവഴികളിൽ നഗരാംഗനമാർ
 തുടൻ ലാത്തിക്കൊണ്ടിരിയ്ക്കുമെങ്ങും
 വിടൻ പൂക്കളിൽക്കളോക്കിത്തേൻ തുകി.
 സുമണ്ഡപസ്തംഭപ്രതിമാലേഖക-
 ദ്രുമതുണാരാമസരസ്സുധാദിയാൽ

മനുഷ്യന്റെ തലയിൽനിന്നെടുത്ത കിരീടം മലയെ ചൂടിക്കുക
 എന്നതു നല്ലതേ നേരംപോക്കുതന്നെ) ചൂടിച്ച ഒരു കിരീട
 മായിരിക്കുമോ ജന്മ! മഹാൻ സന്ദേശം—സ്റ്റാലിൻ
 പാക്ക് എന്നാണ് ഈ വിശ്വ മഹാജ്ഞാപത്രം പേർ; മുൻകവിത
 യിൽ പറഞ്ഞതുതന്നെ. മലർകൾ=പുഷ്പങ്ങൾ. വിചിത്രീതം=
 നാനാവർണ്ണങ്ങളുള്ളതാക്കപ്പെട്ടത്. തവ=പണിപ്പൂർ. രജ്യ
 യിലെ തൊഴിൽക്കൂലി തപനിക്കുന്നു അവിചിത്രപുഷ്പങ്ങൾ വി
 ത്തിത്തുനില്ക്കുന്ന മുറം മഴവിലൊഴിവില്ലെന്നു എന്നു സാരം. അ
 ത്തിവിശാലവും അതീവനരവുമായ പുത്തന്മാരുടെ. ക

[Redacted text block]
 കളിൽ ചുരുങ്ങുന്നവർ വീരിഞ്ഞ പൂക്കളെ നോക്കി സല്ലപി
 ത്തതായി നേതാക്കൾ ചിന്തിക്കുന്നു. സുമണ്ഡ.....

പ്രകൃതിയെ യഥാവിധി ചമയിക്കും
പ്രിയസൈരസ്ത്രി, നിൻ കലാവിദ്യ രാജ്യ!

ദിയാൽ-സുമണ്ഡപങ്ങൾ = നല്ല മണ്ഡപങ്ങൾ. സുന്ദരങ്ങൾ —
സ്തോരകസ്തംഭവം മറ്റും. ആമേഖകങ്ങൾ = ചിത്രങ്ങൾ. ദുരങ്ങൾ
— സുദൃമ (വൃക്ഷങ്ങൾ) സുദർശനമുള്ളവയെ വൃക്ഷങ്ങൾ. തുണങ്ങൾ
— ഭംഗിയേറിയ പച്ചപ്പുൽനീലങ്ങൾ. ആരാമങ്ങൾ = തോട്ടങ്ങൾ.
സരസ്വകൾ = തടാകങ്ങൾ. സന്താപങ്ങൾ = മാളികകൾ. മുതലാ
യവയാൽ പ്രകൃതിയെ യഥാവിധി (വ്യാധിയാംവണ്ണം, ഹാരാ
പ്രദേശത്തിനും അനുരൂപമോ വണ്ണം) ചമയിക്കുന്ന (അണിയി
ക്കുന്ന) ഒരു പ്രിയപ്പെട്ട സൈരസ്ത്രി (ചമയൽക്കാരി)യെന്ന് ര
ഷ്ട്രയുടെ കലാവിദ്യ. ഇതെല്ലാം മനോഹരമോവണ്ണം യോജി
തമാണ് ജേജ്ജിയ—വിശേഷിച്ചും അതിന്റെ തലവനായ
ഗരമായ ടിബിലിസി.

കലകളും വിളയന്ന

(കാകളി)

മോസ്കോവിലെത്തും ഗസെറയങ്ങുതൻ പിന്നിൽ
മേക്കുഭാഗത്തെക്കിറങ്ങി ദിനാധിപൻ;
ചിത്രമം വാനിൻ ചുവട്ടിൽ, വില്ലിൻവടി-
വെവെത്തൊരു മുററത്തു തിങ്ങി നന്നാജനം.
ആയിരമായിരം കാണികൾതൻ മുന്നി-
ലായതമായൊരു ശാലതൻവേദിമേൽ
അന്തിച്ചുകുപ്പുന്നപോലേ നിലക്കൊണ്ട
വന്തിരശ്ശീല രണ്ടായി നീങ്ങി ക്രമാൽ.
രാത്രിയല്ല, പ്പോളപ്പസ്സിൽ തെളികതിർ-
ച്ചുരത്താണു കാണായത, ക്ഷിമനോഹരം:

മോസ്കോവിൽവെച്ചു കണ്ട ഒരു ഗ്രാമീണനൃത്തത്തെപ്പറ്റി
രാമശിഷ്യ:

തുംഗസൗരയങ്ങൾ—ഉയർന്ന മരളികൾ. മേക്കുഭാഗം=
പടിഞ്ഞാറുഭാഗം. ദിനാധിപൻ=സൂര്യൻ. സൂര്യൻ അസ്ത
മിച്ചു. ചിത്രം=നാനാവർണ്ണാനുപിതം. വില്ലിൻ വടിവെത്തം=
വില്ലിന്റെ അകൃതിയിലുള്ള. ആയതം=ദിംച് പിടാവം. വേദി=
സ്റ്റേജ്. അന്തിച്ചുകുപ്പുന്നവന്തിരശ്ശീല—തിരശ്ശീല ചുക്കുന്നതം
യിരുന്ന. രാത്രിയല്ല.....ച്ചുരത്താണു—സാധാരണമായി അ
ന്തിച്ചുകുപ്പുന്നിടത്താൽ പ്രത്യക്ഷമാവുക, രാത്രിയാണല്ലോ. എ
ന്നാൽ ഇവിടെ കാണായതം രാത്രിയല്ല, പ്രഭാതത്തിന്റെ
തെളികതിർ (വിമലശ്ശി) കളുടെ ഒരു സമുച്ചയമാണ്; പ്രഭാത

പൊങ്ങിച്ചിടംവലം നീട്ടിയ കൈകളാൽ—
 തങ്ങളിൽത്തൊട്ടു തൊട്ടൊരവരിയിലായ്

ചെങ്കഴലവൃത്തരമ്യം ചലിപ്പിച്ചു
 മകമാർ മുപ്പതു പേരതാ, ചേദിമേൽ!

നീളമുള്ള ഗ്രാമകന്യകാപംക്തിതൻ
 താളത്തിനൊപ്പം നിരങ്ങും ചുവടുക്കൽ

നന്തനശ്രീയുടേതൊക്കുമൊരാറിനെ—
 തത്ര രംഗത്തിലൊഴുകി പതുകഭവ.

പെട്ടെന്നു വേർതിരിഞ്ഞയ്യുപേരായി
 വട്ടത്തിൽ നിന്നവർ ചെയ്തു നടനമോ,

മാണ്. അക്കിമനേഹരംകണ്ണും കരളും കവന്നത്. പെ-
 ണ്ണിച്ചിടം.....കൈകളാൽ— ഇത്തത്തിന്റെ നീലയെ കാണി
 യ്കുന്നു. ചെങ്കഴല എന്ന പദം ഉഷ്ണിന്റെ ഉടവണ്ണത്തെ
 മൂലംതിട്ട് ഇന്നു. അവൃത്തരമ്യം—നടന്നുണ്ടെന്നു രോ
 ന്നയ്ക്കുരെയും അഴകിലും. മകമാർ=സ്ത്രീകൾ. ഇവയെയാണ്
 പ്രദാനശ്ലീകളാക്കി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. മുപ്പതു പേർ—രവി
 യിൽ സ്ത്രീകൾ വളരെയധികം പെരൊന്നിച്ചുള്ള നൃത്തം സർ
 സാധാരണമാണ്. . മത ഇത്തം ചെയ്തികുന്നത് നഗരകന്യക
 കളല്ല, ഗ്രാമപ്രജകൾക്കാണ്. പംക്തി=വരി. നന്തന
 ശ്രീ=നൃത്തചക്രി. അ ഗ്രാമപ്രജകൾക്കു നിന്നെന്നിന്നു
 മേലേ ഇത്തം ചുവട്ടിയപ്പോൾ ആ രംഗത്തിൽ ഇത്തശോഭനം
 കുന്ന ഒരു നദി ഒഴുകിയതായി അനുഭവപ്പെട്ടു. മഴക്കി പതു
 കഭവ—അവൃത്തരമ്യം എന്നു മന്ദമായിച്ചുണ്ടല്ലോ. പെട്ടെ
 ന്ന.....ചുഴികളെ—വട്ടത്തിലുള്ള ഇത്തങ്ങളെ ആ ഇത്തപ്പട്ട

അപ്പഴയികൽ വിനീച്ചിട്ടു തെല്ലിട-

യ്ക്കു, ഭൃഗുഭംഗിതനാമു മുഴികളെ;

വെൺനരയായിച്ചമഞ്ഞിതവയില,-

സ്സന്ദരിമാരുടെ മന്ദഹംസാങ്കരം.

കോമളമഞ്ജുളഗീതവാദ്യങ്ങളാ-

ഗ്രാമഗുത്തത്തെക്കൊഴുപ്പിക്കുകയായ് തുലോം:

സ്വാദുപീയൂഷകുഴമ്പായ് ചമഞ്ഞില-

തേ, തേതു കണ്ണത്തിനേതേതു കണ്ണിനും?

ഗുത്തച്ചെടിയുടെ ചാരചാഞ്ചൊട്ടമ-

മത്തനപിമാരുടെയോരോ ചലനവും

യിലേ മുഴികളാക്കി കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വിനീച്ചിട്ടു=മഞ്ജു-
ക്കി. അഭൃഗുഭംഗിതനാമു അസ്സന്ദരിമാരാണ്. ഗുത്തം ചെയ്യുന്നതി-
നീടയിൽ ഈ സന്ദരിമാരുടെ മുഖത്തുണ്ടായ പുഞ്ചിരി അവ-
യിൽ (അവ മുഴികളാക) വെൺനരയായിച്ചമഞ്ഞ. മുഴിക-
ളിൽ നരയുണ്ടാകുമല്ലോ. നീളത്തിൽ പെയ്ത ഗുത്തപ്പഴ; വട്ട-
ഗുത്തങ്ങൾ മുഴികൾ; പുഞ്ചിരികൾ നരകൾ.

കോമളമഞ്ജുള=മുളമഞ്ജുളം. ഗീതവാദ്യങ്ങൾ=
വാദ്യം കൊട്ടം. പാട്ടും കെട്ടും ആ ഗുത്തത്തിന്നു മേളക്കൊഴുപ്പു
കൂടി. അപ്പഴയും അതു സ്വാദുപീയൂഷ (മധുരമുക്ത)കുഴമ്പാ-
യി. ചുരുക്കം..... കണ്ണിനും—എല്ലാ കണ്ണങ്ങളെയും എല്ലാക്ക-
ണ്ണകൾക്കെയും അതുകൂടാത്ത അനന്ദിച്ചിട്ടു.

ഗുത്തച്ചെടിയുടെ ചാരചാഞ്ചൊട്ടം—അവരുടെ അം-
ഗ ചലനങ്ങൾ കണ്ടൽ, ഗുത്തമാകുന്ന ചെടി കാരത്തു ച-
ഞ്ചു ഭൃഗുഭംഗിതനാമു തേനും; അവ സദസ്യചിത്ത ക്ഷമണം

ഉത്തമോഘോമേധാരിസ്സസ്യേർതൻ
പിത്തത്തെയോളംതുളിവിച്ചു മേല്ക്കുമേൽ.

സ്വപ്നഗരത്തിന്റെ ലാസ്യവിലാസത്തെ-
യന്നനു ഭരിച്ചു പോരുമാകാശവും

സോവിയറിന്റെയറിഗ്രാമഗുത്തങ്ങളെ-
സ്സേവിയ്ക്കായ്, ഫുല്പതാരകാക്ഷികളാൽ!

കല്യാതഴുതുന്ന റഷ്യാവയൽകളിൽ
നെല്ലൊടൊപ്പം വിളയുന്ന കലകളും:

അതിൽ അനന്തചിഹ്നങ്ങളെ ഇളക്കിവിട്ടു. അകാശത്തു നക്ഷത്രങ്ങളുണ്ടിട്ടു. സ്വപ്നഗരം=സ്വപ്നനഗരം. ലാസ്യവിലാസം=സ്ത്രീഗുണഭംഗി. സ്വപ്നത്തിൽ അപ്സരസ്ത്രീകൾ ചെറുത്തു നൃത്തത്തെ നിത്യം കാണുന്ന ആകാശംപോലും സോവിയറിവേ ഈ ഗ്രാമഗുത്തത്തെ ഫുല്പതാരകാക്ഷികളാൽ (നക്ഷത്രങ്ങളാകുന്ന വിടൻ കണ്ണുകളാൽ) സേവിച്ചു (നകൻ.) നിത്യം സ്വപ്നസ്ത്രീകളുടെ നൃത്തം ദർശിച്ചു പോരുന്ന അകാശത്തിന്റേപ്പോലും കണ്ണു മിഴിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നവണ്ണം അത്രമേൽ ഹൃദയത്തെ ജ്വലിപ്പിക്കുന്നു, അ നൃത്തമാണു സാരം.

കല്യാത=ആദരാഗാഢഭാവം; നിരന്തരവ്യാധാമംകൊണ്ട് അഭോഗദൃഢഗാത്രമായിച്ചമഞ്ഞ സൂചിതത്വം. റഷ്യായിലെ വയലുകളെല്ലാം കൃഷിക്കാരന്മാരുടെവകയാണു്; അവയിൽ അവർ സശ്രദ്ധം വേല ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ അവർക്കു പട്ടിണിയും കഷ്ടപ്പാടുമില്ല. ഈ സുസ്ഥിതി അവരെ കലാ-സംസ്കാരകൃതികളാക്കിത്തീർത്തു. റഷ്യായിലെ കൃഷിക്കാരിൽ മികച്ച വിവിധ കലാകാരന്മാരുണ്ടു്; അതവലംബിച്ചു്, വയലുകളിൽ കല

ക്ഷുത്തടങ്ങാത്തവകെന്തുവാൻ സംസ്കാരം?—

മുദ്യമവജ്ജിതക്കദഗതിയെങ്ങുവാൻ?

കളം വിളയുന്നു എന്നു പറഞ്ഞത്. ക്ഷുത്തം=വിശപ്പ്. ഉദ്യമവജ്ജിതം=പ്രയത്നമീകരണത്താൽ. എതു രാജ്യത്തും വിശക്കുന്നവരുകളെപ്പോലും കലകളും സംസ്കാരവുമൊന്നും അഭിപ്രയിപ്പിച്ചിട്ടില്ല.

സോവിയാടേയ്ക്കിടയിൽപ്പോലേ, പട്ട്ണയും കഷ്ടപ്പാടുകളോടെ ഒരു സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ നിർവ്വഹിച്ച് വന്നാലേ, മനുഷ്യന്റെ ആധുനികവൽക്കരിക്കുന്ന കലാസംസ്കാരം കളെ പോയിപ്പിന്നേയും പ്രചരിപ്പിക്കേണം കഴിയൂ എന്നു ഏതാനും.

മേലിലെ യുദ്ധം.

(മാകന്ദമഞ്ജരി)

1. ശാസ്ത്രജ്ഞർ കണ്ടുപിടിയ്ക്കുന്ന പുത്തനം-
മുഖപഗവാണത്തിലേറി നിങ്ങൾ
ചാരുതപമേറിയ ചന്ദ്രഗോളത്തിന്റെ
ചാരത്തൊരേടം ചെന്നെത്തിയെന്നും,
അങ്ങൊരു നൂറോളം വെൺനിലാക്കണ്ണങ്ങൾ
നിങ്ങളെ വന്നു ചൂഴ്ന്നുവെന്നും
സകല്പിച്ചാലുമൊന്നു; നേരം നിങ്ങളിൽ-
അങ്കമാറ്റംമെന്നായിരിയ്ക്കും
ബാധമതത്രേ നകന്ത, ന്നാ റഷ്ട്രം-
ബാലസത്രത്തോടടുത്ത ഞങ്ങൾ:

കോസ്റ്റോവിൽനിന്നു നാല്പതുനാഴിക അകലത്തുള്ള ഒരു 'പൗനിയർക്യാമ്പ്' സന്ദർശനത്തെ പരാമർശിച്ചു: ഇത് ഒരു നാട്ടിലാണ്. ഏഴുവയസ്സ് മുതൽ പതിനാറു വയസ്സുവരെയുള്ള ബൺ-പെൺകുട്ടികൾക്ക് ഒഴിവുകുവാനിനോദത്തിനും മറ്റു മായി ഏർപ്പെടുത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ് ഈ 'പൗനിയർ ക്യാമ്പ്'.

1. ഉത്ഭവപരം=മല്ലോടുപോകുന്നത്. വാണം—നേരേ ചന്ദ്രഗോളത്തിലെക്കു പോകാൻ ശാസ്ത്രജ്ഞർ കണ്ടുപിടിച്ചുവെന്ന ഒരുതരം പുതിയ വാഹനം. ചാരുതപം=അഗ്രകം. ചാരത്ത്=സമീപത്ത്. വാണത്തിൽക്കയറി നേരേ ചന്ദ്രഗോളത്തിന്റെ അടുത്തെത്തിയെന്നും ഒരു നൂറു നിലാവീൻകണ്ണങ്ങൾ വന്നു ചൂഴ്ന്നുവെന്നും സകല്പിയ്ക്കുക; അപ്പോൾ ഉണ്ടാവുന്ന ആഹ്ലാദം

എട്ടു മീരട്ടും വയസ്സുകാരാകിയ
 പട്ടുപ്പിട്ട പെണ്ണു-പ്പൈതങ്ങൾ,
 വല്ലിവുക്കുങ്ങളെ മാത്രമല്ലോരോരോ
 പല്ലിനെക്കൂടിയും പുഷ്പച്ചാത്താൽ
 ഉല്ലസിപ്പിജ്ജുന്ന വാസന്തലക്ഷ്മിതൻ
 ചെല്ലക്കിടാങ്ങൾ പോലോടിയെത്തി
 പുഷ്പങ്ങളു നല്ലിയും കൊണ്ടെതിരോരാരി-
 സ്സന്ധ്യരൂപം 'മിത്തുകാരെ.'
 ഉച്ചത്തിലാത്തു കൈ കൊട്ടിച്ചിരിയ്ക്കുമ-
 ഞ്ഞൊച്ചാതിമേയരെക്കൈതുകാൽ ഞാൻ
 കെട്ടിപ്പിടിച്ചുമവെച്ചേന, വരടെ
 മട്ടലർമഞ്ജുളച്ചെകവിളിൽ.

കേന്ദ്രാഭിഷേകം? അതു വിവരിക്കുക എഴുപ്പല്ല; ആ വർണ്ണനാ
 തീതമായ അർദ്ധശതകം. അന്ന് ആ രാജാവാചസത്ര
 ത്തിൽ (രാജാവിനെ കട്ടികൾ കളിപ്പാൻ വന്ന താമസിക്കു
 ന്ന കെട്ടിടത്തിൽ) അടുത്തുതന്നെ തങ്ങളെ, എട്ടു മുതൽ പ
 തിന്നാറുവരെ വയസ്സുള്ള ആൺ-പെൺ പൈതങ്ങൾ എതിരെ
 രാജാവും ഉണ്ടായതെന്ന്. കാരണം=തിച്ചുറയ്ക്കും. ആ സുന്ദര
 കട്ടികൾതന്നെ ചന്ദ്രികാശങ്കചങ്ങൽ; അവിടെ ഒട്ടു തണുപ്പു
 ഉണ്ടായിരുന്നു; അതുകൊണ്ടാണ് ചന്ദ്രികാശങ്കയോടുകൂടിയപ്പോൾ
 വള്ളികൾ ഉയരും വൃക്ഷങ്ങളും മാത്രമല്ല, പല്ലു കളിക്കൂടി പുഷ്പ
 പൂജുന്ന വാസന്തലക്ഷ്മിതൻ; അപ്പോൾ അവളെ. ചെല്ലക്കി
 ടാങ്ങൾ=മാമനപ്പെട്ടതാൽ. വാസന്തം കട്ടികളും പുഷ്പിപ്പി
 ചിരിയ്ക്കുന്നു; അവരുടെ കൈകളിൽ വലിയ പുഷ്പങ്ങളുൾ ഉ

2. പൊൽച്ചിനക്കൈകളാൽക്കൈകൾ പിടിച്ചവർ
 പച്ചപ്പൽമൈതാനത്തിങ്കലുടേ
 പുകിച്ച ഞങ്ങളെക്കോപ്പുകളൊക്കയും
 പൂരിച്ച തൻകളിക്കൊട്ടകയിൽ.
 ലാടിയം ലാഞ്ചാടിയോടിയുമുത്താലി-
 ലാടിയം മുറാത്തു പന്തടിച്ചു
 ഗ്രാമഹമ്മ്യത്തിൽ വസിയ്ക്കയാണൊ, നിച്ചി-
 യോമനപ്പട്ടണവിദ്യാത്ഥികൾ.
 ആയമാരാണവർക്കമ്മയുമച്ഛന,-
 മീയനധ്യായവിനോദപ്പാപ്പിൽ.

ഒരായിരം. സാശ്വര്യദൃഷ്ടം = സാശ്വര്യത്തോടേ കണപ്പെട്ടവർ.
 മുസ്സുകണ്ടിട്ടില്ലാത്തവരെ കണ്ടുകൊണ്ടുണ്ടായതാണ് 'സാശ്വര്യം'.
 ഉച്ചത്തിലേത്തു..... 'ഇന്ത്യക്കാർ' 'ഇന്ത്യക്കാർ' എന്നാൽ. അ-
 ഞ്ഞിനെയാണവർ അവരുടെ ആഹ്ലാദത്തെ വെളിപ്പെടുത്തി-
 യത്. മട്ടലർമണ്ണുള്ളം = തനുള്ള പൂപോലെ മയോഹരം.

2. പുരിച്ച = നിറഞ്ഞ. കോപ്പുകൾ = കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ.
 ഗ്രാമഹമ്മ്യത്തിൽ = നാട്ടുപുറത്തു അറക്കപ്പെട്ട ബംഗളാവിൽ.
 ഇമിലാണ്, പട്ടണങ്ങളിൽനിന്നു വിശ്രമവിനോദങ്ങൾക്കെ-
 യിവനുലേന്ന സ്തർക്കദികൾ താമസിക്കുന്നത്. കളിപ്പര,
 ബംഗളാവ് എന്നിമണ്ട കെട്ടിടങ്ങളുണ്ടവിടെ. ആയമാർ =
 വളർത്തുമാർ (നർസുമാർ.) ധാത്രിമാർ കട്ടികൾക്കു മക്കളെ
 തന്നെപോലെ പരിലോഭിക്കുന്നു. അനധ്യായവിനോദപ്പാ-
 പ് = ശ്ലീവുകാവത്തു വിനോദത്തിനായുള്ള പാപ്പ്. വേന
 ലോഭിയാകുമായിരുന്നു അന്ന്. തൽ..... കൈകൾ = അ-
 വരുടെ ഇടംകൈകൾ. കട്ടികൾ അവിടെ വിരമം

ചന്തംതിരണ്ട തൽക്കൈക്കുമനക്കുടർ
 യന്ത്രത്തെക്കൊണ്ടിങ്ങു പാടിപ്പോന്നു,
 തന്നുനൂ, ചെത്തുനൂ, ചെമ്മേ വരയ്ക്കുനൂ,
 തന്നുടെ തന്നുടെ സഭാഭാവിയെ!
 ഈരാർവയസ്സുകാരായ രണ്ടുസ്ത്രീകൾ
 നേരിട്ടിരുന്നു, മുതിന്നോർ പോലേ
 ഭാരമേറും ചതുരംഗം കളിപ്പതിൻ
 പോരു കണ്ടുഭൂതപ്പെട്ടുപോയ് ഞാൻ.

നോവും മറ്റും വായിക്കുന്നു; തന്നെ, മരപ്പണി, ചിത്രമേഴ്
 യന്ത്രമതലായവ ശീലിച്ചു. ഇക്കൊക്കെ അവൻ ഭാവിയിൽ
 പരംഗ്രന്ഥം കൂടാതെ നാൾ കഴിപ്പാൻ സഹായിച്ചു മല്ലോ. അ
 തുകൊണ്ടാണ്, നല്ല ഭാവിച്ച നിർമ്മിച്ചുനന്നായി കല്പിതത്.
 ഈരാർ വയസ്സ്=പതിരണ്ടു വയസ്സ്. റഷ്യയിൽ ചതുരംഗം
 വളരെ പ്രചാരമുള്ള ഒരു കളിയാണ്. ആധുനിക സോവിയ
 റ്റുനിയന്റെ സ്ഥാപകനായ ലെനിൻ ഒരു മികച്ച ചതുരം
 ഗക്കാരനായിരുന്നു. ഇന്നത്തെ സോവിയറ്റ് ഭരതങ്ങളിൽ പ
 ലതും മികച്ച ചതുരംഗക്കാരാണ്. കുട്ടിക്കാലത്തുതന്നെ ഇത
 ലുസിപ്പിച്ചാൽ ബുദ്ധിമാതൃക വളർച്ചയെന്നു സോവിയറ്റ്
 നാട്ടുകാർ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഈ കുട്ടികളുടെ വള
 രംഗപ്പോർ അഭൂതകരമായിരുന്നു. അത്ര ലാഘവത്തോടുകൂടി
 യാണ്, ഭാരമേറും (വളരെയധികം അലോചന ചെയ്യത്തേ
 ളുന്ന) ചതുരംഗം അവർ വെച്ചിരുന്നത്. 1950-ൽ സ്രീകു
 ട്ടെ ചതുരംഗമത്സരത്തിൽ വിജയം നേടിയ ലിയോൺ എൻ
 റ്റുക്കൊമിയോടായി പറയുന്നു: തീരംബുലിമതി. ലിയോൺ
 ലിയോപ്പോലെയെന്ന ഈ കുട്ടികളും ചതുരംഗമതരായി വ

ധീരേ, ലിയുദമിലേ, നിന്നൊട്ടുകാരാവൻ
 പോരുവേർതന്നെ, യിപ്പിഞ്ചയോധർ;
 വെച്ചുശീലിച്ചുകൊള്ളട്ടെയല്ലാവരും:
 ഇച്ചതുരംഗമേ യുദ്ധം മേലിൽ!

രും. കട്ടികൾമാത്രമല്ല, മുതിർന്നവരും—എല്ലാവരും, എല്ലാ നാട്ടു
 കാരും—ഇക്കൂട്ടി ചേർച്ചകൊള്ളട്ടെ. മേലിൽ ഈ ചതുരംഗംമാ
 ത്രമായിരിക്കും, യുദ്ധം. യുദ്ധാവസ്ഥ വിണ്ടും ലോകത്തെ ബാധി
 ക്കുന്നതിനിപ്പാൻ മനുഷ്യസ്നേഹികൾ മഹാപ്രയത്നം തുടങ്ങിയിരി
 ക്കുന്ന കാലമാണല്ലോ, ഇത്. അതുകൊണ്ടു മേലിൽ യുദ്ധമുണ്ടാ
 കില്ലെന്ന് ആശിക്കാം. യുദ്ധക്കൊതി നിശ്ശേഷം നിങ്ങളെവർ
 ചതുരംഗംകൊണ്ടു യുദ്ധം അഭിനയിച്ചുകൊള്ളട്ടെ! ഒരു വഴിയ
 തരം യുദ്ധത്തിന്റെ പകർപ്പാണല്ലോ ചതുരംഗം.

